

DECLARAȚIA Asociației Promo-LEX privind intențiile de abolire a interdicției de efectuare a agitației electorale în ziua alegerilor și cea precedentă acesteia

În contextul procesului legislativ inițiat de către Parlament, precum și a discuțiilor din spațiul public privind oportunitatea excluderii „zilei tăcerii”, cu utilizarea insistență a recomandărilor formulate în acest sens de către Asociație, venim cu următoarele precizări.

Amintim, că în data de 20 august 2018 Promo-LEX, în contextul solicitării parvenite din partea Comisiei juridice, numiri și imunități, a transmis o [Notă informativă](#) care a inclus argumentele Asociației prin care exprimăm dezacordul față de invalidarea mandatului primarului general ales în cadrul alegerilor locale noi din mun. Chișinău din 20 mai 2018. Din punctul de vedere al Asociației, instanțele judiciare și-au atribuit un rol impropriu de jucător în procesul electoral, în condițiile în care nici o entitate participantă la proces nu a solicitat anularea scrutinului.

Promo-LEX a recomandat foarte clar că instanțele nu au nici un drept să se implice ca actori politici, ci doar să judece cauzele potrivit procedurilor legale în limita solicitărilor formulate de participanți.

Menționăm că Promo-LEX nu a făcut publică [Nota informativă](#) având în vedere caracterul tehnic al acestui document. Ne rezervăm dreptul pe viitor, în calitate de măsură de prevenire a unor astfel de situații de deturnare și

distorsionare a mesajelor Asociației, să facem publice inclusiv documentele tehnice elaborate de Asociație, la solicitarea organelor administrației publice centrale sau de drept.

Atragem atenția că propunerea formulată și susținută continuu de către Promo-LEX, privind excluderea „zilei tăcerii” este unica luată în considerație de către Comisia juridică, numiri și imunități, din totalul de 25 de recomandări și 8 concluzii cu caracter de sinteză formulate de către Asociație în [Nota informativă](#) privind necesitatea îmbunătățirii cadrului legal.

Continuăm să susținem recomandarea Promo-LEX privind abolirea interdicției de a efectua agitație electorală în ziua alegerilor și în ziua precedentă cu excepția spațiului unde autoritățile pot interveni și sancționa prompt, adică teritoriul secției de votare și spațiul adiacent acesteia. Însă, susținem că această modificare va avea efectul scontat doar în condițiile unor modificări complexe și sistemice legale. Excluse din context și implementate în mod separat modificarea poate să nu producă efectul scontat, ci dimpotrivă să denatureze esența procedurilor democratice de vot.

Recomandarea de a permite efectuarea agitației electorale în ziua precedentă și în ziua alegerilor formulată de Promo-LEX a fost inclusă în rapoartele sale de la ultimele scrutine electorale monitorizate, din cel puțin trei considerente.

În primul rând, în baza prevederilor actuale legale nu putem vorbi de o veritabilă perioadă a tăcerii. Este ipocrit de a aprecia drept perioadă lipsită de agitație ziua alegerilor și cea precedentă acesteia, în condițiile în care **Parlamentul încă din 2010 a menționat că interdicția dată nu se referă la informațiile deja plasate în internet și la afișele expuse anterior.**

În al doilea rând, experiența de monitorizare a demonstrat că au existat multiple cazuri de agitație la scrutinele

anterioare (reflectate în Rapoartele publice ale Asociației), în mare parte nesancționate de către autorități. În aceste circumstanțe nu putem vorbi de un proces corect atunci când anumiți concurenți electorali respectă interdicția, iar alții din contra au profitat de impunitate.

Finalmente, în contextul coliziunii dreptului la libera exprimare și interdicției de a desfășura agitație electorală, standardele democratice în domeniul electoral permit acest tip de experiență. De altfel, o atare experiență fiind valorificată de un număr mare de state europene.

În mod special, ținem să subliniem că agitația electorală, indiferent de timpul desfășurării acesteia nu presupune permisiunea de corupere a alegătorilor. Însuși asocierea în cauză care pare că s-a înrădăcinat în discursul public autohton este un indicator în plus asupra multiplelor probleme sistemice privind respectarea legislației electorale. Or, Promo-LEX cu fiecare ocazie a subliniat că coruperea alegătorilor urmează să fie sancționată la orice etapă a procesului electoral, indiferent de faptul că este permis sau nu agitație în ziua alegerilor și precedentă acesteia.

Chiar dacă respectăm dreptul la libera exprimare, nu putem decât să regretăm faptul că nu suntem la prima experiență de deturnare și scoatere din context de către factorii de decizie, surse media și formatori de opinie a constatărilor formulate de Asociația Promo-LEX în publicațiile sale.

În aceste circumstanțe, considerăm că suntem martori dar și victime a unui proces aparent coordonat de utilizare cu rea credință, a constatărilor, numelui și imaginii Asociației Promo-LEX. Ținem să subliniem că prestația actorilor politici, factorilor de decizie, surselor media și formatorilor de opinie cu scopul promovării unor inițiative înguste, scoase din context și mediatizate cu rea credință pot genera un șir de efecte adverse contrare normelor democratice. Ne exprimăm dezacordul total față de tehnicile de comunicare publică la

care asistăm, pe care Promo-LEX le apreciază drept manipulatorii.

În contextul celor expuse Asociația Promo-LEX reiterează:

- abordarea de către factorii politici de decizie într-o manieră echidistantă și profesionistă a tuturor recomandărilor propuse de către organizațiile neguvernamentale pe aria de expertizare a acestora;
- tratarea sistemică și plenară de către deputați a tuturor recomandărilor formulate de Promo-LEX și expuse în [*Nota informativă privind Solicitarea Comisiei juridice, numiri și imunități, Parlamentul Republicii Moldova, nr.259 din 20 august 2018;*](#)
- modificarea legislației la capitolul agitație în ziua alegerilor și precedentă acesteia în spiritul standardelor democratice și în sistem cu implementarea altor recomandări propuse de Promo-LEX. Evitarea practicii de scoatere din context a unor inițiative singulare, care pot produce efecte adverse în lipsa unei abordări complexe și sistemice.